

boerenverstand én meer!

Landschappelijk inpassingsplan

Papenvoortsesteeg 6 Rijkevoort-De Walsert

Opgesteld door:

Agron Advies B.V.
Pastoor van Schijndelstraat 33a
5469 PS Boerdonk

Datum rapportage:

6 oktober 2025

AANLEIDING

De initiatiefnemer is voornemens om de bestemming op de locatie aan de Papenvoortsesteeg 6 te Rijkevoort – De Walsert (hierna: het plangebied) te wijzigen van een agrarische naar een niet-agrarische bedrijfsfunctie.

Op de locatie is momenteel een varkenshouderij gevestigd. Binnen het plangebied is een bedrijfswoning aanwezig, een voormalige boerderij (voormalige bedrijfswoning en thans dienstdoende als bijbehorend bouwwerk bij de bedrijfswoning) en bedrijfsbebouwing (voornamelijk stallen).

Het initiatief ziet op beëindiging van de varkenshouderij en de vestiging van een bedrijf in de vorm van statische opslag en kleinschalige bedrijvigheid. Een deel van de voormalige wordt agrarische bedrijfsbebouwing gebruikt ten behoeve van de beoogde bedrijfsactiviteiten. Het resterende gedeelte wordt gesloopt.

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling dient een landschappelijk inpassingsplan opgesteld te worden.

Onderhavig rapport vormt de onderbouwing voor de landschappelijke inpassing op de locatie.

De volgende figuur geeft een weergave van de ligging van het plangebied.

Figuur 1: Ligging projectgebied (projectgebied rood omkaderd)

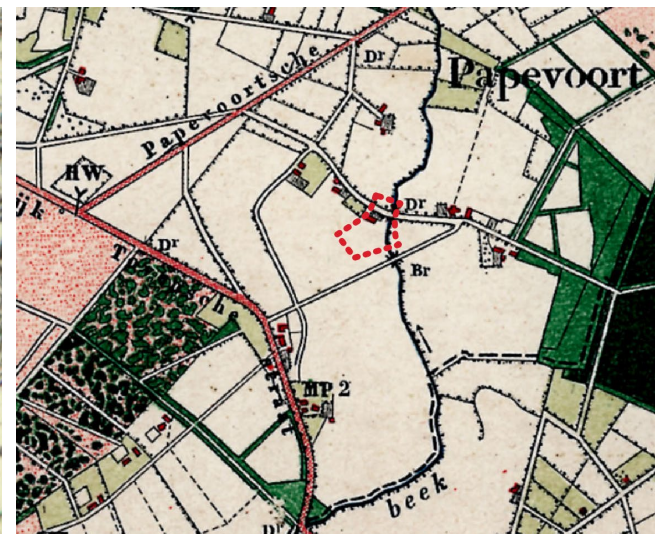
GEBIEDSINVENTARISATIE

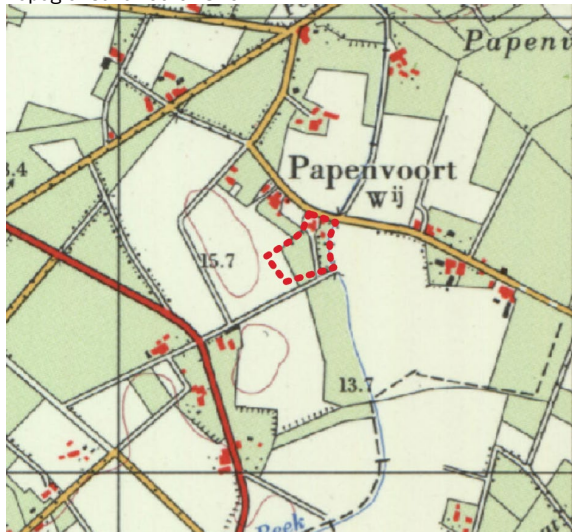
Topografische kaart 1815

Topografische kaart 1861

Topografische kaart 1900

Topografische kaart 1973

Topografische kaart 1990

Topografische kaart 2021

Op de historische kaart van 1850, de oudste gedetailleerde kaart, is de ligging van de bedrijfslocatie duidelijk te herkennen. De bedrijfslocatie is gelegen binnen het toenmalige gehucht Papenvoort grenzend aan de Tovensche Beek.

Rondom de projectlocatie zijn enkele akkerbouw- en weidegronden te zien

UITGANGSPUNTEN

Natuurvisie

De gemeente Land Van Cuijk heeft in maart 2024 een natuurvisie opgesteld. In de natuurvisie is vastgelegd hoe de gemeente wil omgaan met de natuur in Land van Cuijk. Aan de hand van conclusies uit wetenschappelijk onderzoek, uitgangspunten uit de Omgevingsvisie en andere overheidsstukken zijn doelen bepaald voor toekomstige natuurontwikkeling. Deze natuurdoelen vertalen zicht direct naar de dagelijkse werkzaamheden van de gemeente. De bedrijfslocatie is gelegen binnen de zone 'Peelzoom' en binnen het functiegebied 'landelijk gebied'.

In het landelijk gebied vinden voornamelijk landbouwactiviteiten plaats. Het landelijk gebied staat bekend om de rust, ruimte en openheid. Boerderijen, schuren akkers, weilanden en sloten zijn kenmerken onderdelen. De natuurelementen die passen in het landelijk gebied zijn houtwallen, heggen, ecologisch geschoonde sloten en poelen. Ook liggen hier kruidenrijke akkerranden en bloemrijke graslanden, die bijdragen aan de biodiversiteit en daarmee plagen en ziekten die schadelijk voor gewassen zijn tegengaan. De ambassadeurssorten voor het landelijk gebied zijn:

- Bosspitsmuis;
- Patrijs;
- Vinpootsalamanders;
- Oranje zandoogje;
- Klein roetbij.

Groenstructuurplan

Structureel werken we aan de kwaliteit van het landschap en de (openbare ruimte in de) kernen. Uiteraard hebben we als gemeente een onderhoudsplan en zijn de uitgangspunten 'schoon, heel en veilig' geïntegreerd in onze werkzaamheden. Maar daarnaast zijn er aanvullende, extra investeringen wenselijk om de kwaliteit te versterken zodat een gebied zich voor de huidige of beoogde functie beter kan ontwikkelen, of om kwaliteiten die in het verleden aanwezig waren te herstellen. In ons actuele Groenstructuurplan

(2018) hebben we benoemd welke groen-/ecologische structuren hersteld, danwel aanvullend gerealiseerd zouden moeten worden om onze groenstructuur, natuurwaarden en landschappelijke kwaliteit te versterken. Hierbij beperken we ons niet alleen tot de wettelijke doelstellingen, maar beschermen we groen ook vanuit de intrinsieke en maatschappelijke waarde. Met het Groenstructuurplan richten we ons ook op duurzame veilige inrichting van groen, vergroting biodiversiteit, realisatie van klimaatdoelen, terugdringing van fijnstof, het werken aan een gezonde en aantrekkelijke woon- en leefomgeving en het versterken van recreatie en toerisme in onze gemeente. Groen is een belangrijke factor voor welzijn, gebruik (zoals recreatie), economie en klimaat. Het Groenstructuurplan is bij uitstek integraal tot stand gekomen: er is aansluiting gezocht bij gebiedsgerichte doelstellingen en opgaven, zoals voor waterberging en multifunctioneel ruimtegebruik.

Versterken landschappelijke structuur

In het buitengebied staan veel lanen die de landschappelijke structuren benadrukken. Open en besloten landschapstype wisselen elkaar af. In Sint Anthonis is het netwerk van lanen fraai verdicht en sluit het aan bij het coulisselandschap van de grootschalige ontginningen. Nieuwe aanplant van lanen vindt beperkt plaats omdat verdere verdichting van de structuren beperkte toegevoegde waarde heeft. Enkel als dit meerwaarde heeft voor de leefbaarheid conform de genoemde visie voor historie, natuur, landschap en gebruik. Temeer minder beschaduwde bermen meer kansen bieden voor kruiden en daarmee bijen en andere insecten. Onbeplante of minder beplante bermen hebben dus weer andere waarden.

Structuurvisie Buitengebied Sint Anthonis

In 2014 heeft de gemeente Sint Anthonis een Structuurvisie Buitengebied Sint Anthonis opgesteld. Het doel van deze structuurvisie is ruimte te geven aan ontwikkelingen binnen de verschillende sectoren in het buitengebied. Verschillende functies moeten elkaar verbinden en versterken met oog voor de eigenheid en het karakteristieke landschap. Het bestemmingsplan faciliteert

de beoogde ontwikkelingen uit de Structuurvisie. De vertaling is indirect, door bescherming van bestaande waarden en ontwikkeling van het landschap, welke mogelijk zijn binnen bepaalde bestemmingen. Volgens de Structuurvisiekaart is het plangebied gelegen in deelgebied 6 'Kleurenpalet'. Dit deelgebied ligt in het midden van de gemeente Sint Anthonis. Het is het gebied om de kernen Wanroij, Ledeacker, Sint Anthonis en Oploo. Het gebied wordt gekenmerkt door het kleinschalige karakter en de diverse clusters van agrarische bedrijven/veehouderijen. Deze agrarische bedrijven/veehouderijen liggen aan de oorspronkelijke verbindingswegen tussen de kernen op hoger gelegen gronden. Andere gebiedskenmerken zijn de oude akker complexen, oude provinciale wegen door de dorpen, een stukje LOG, relatief veel burgerwoningen en recreatief-agrarische gebruik (paarden).

Binnen deelgebied 6 zijn, in vergelijking met de andere deelgebieden, de meeste bebouwingskarakteristieken aanwezig. Zo bestaat het deelgebied uit bebouwingsconcentraties, open en halfopen linten buiten de kernen, en solitaire bebouwing binnen en buiten de kernrandzones. De dynamiek in dit deelgebied komt in belangrijke mate uit andere functies (dan de agrarische) die in steeds sterkere mate de functionele karakteristiek van dit gebied gaan bepalen. Kleurenpalet is het oude agrarische landschap. De oorspronkelijke kleinschalige karakteristiek van het landschap gaat hand in hand met verbrede ontwikkelingen. Waarbij agrarische bedrijfsactiviteiten meer en meer overgaan naar wonen, toerisme en recreatie, maatschappelijke voorzieningen en kleinschalige bedrijvigheid. Belangrijk hierbij is dat deze functionele ontwikkelingen de ruimtelijke kwaliteiten verder versterken en de kleinschaligheid respecteren en ondersteunen.

Het landschap waar de locatie Papenvoortsesteeg 6 in ligt, is het 'oude peelontginningenlandschap'. Dit gebied wordt landschappelijk aangeduid als 'oude peelontginningen' en kenmerkt zich door de open, soms bol gelegen oude bouwlanden en de bochtige, beplante wegen langs de randen van die bouwlanden en linten van boerderijen langs die wegen. Het zijn vooral deze linten die in de loop der jaren zijn verdicht en verrommeld. De verkavelingsvorm is onregelmatig. De beekdalen doorsnijden de akkers en voeren het water van de jonge peel- of heideontginningen richting het

Maasdal. De landschappelijke samenhang van de oude peelontginningen is sterk en ook nu nog goed afleesbaar en maakt dit landschap waardevol.

ONDERBOUWING INPASSINGSPLAN

Het erf wordt op aan de westzijde geheel omsloten met landschappelijke beplantingen in de vorm van een struweelsingel.

Aan de oostzijde wordt het perceel begrensd door de Tovense beek.

Het voorerf wordt geheel omzoomd door hagen.

Oppervlakte groen

In totaal bedraagt de oppervlakte aan beplanting circa 2.397 m². Dit betreft beplanting die op het perceel aanwezig zijn.

Betreft	Oppervlakte
Struweelsingel	1.650 m ²
Beukenhaag	77 m ²
(solitaire) bomen (1 stuks)	50 m ²
Natuurlijke poel met struweel	620 m ²
Totaal	2.397 m²

De aanwezigheid van hagen, solitaire bomen, struweelsingel dragen bij aan een kwaliteitsverbetering van het buitengebied van gemeente Land van Cuijk en zorgt ervoor dat ontwikkeling landschappelijk wordt ingepast.

De bestaande struweelsingel wordt versterkt en aangevuld tot een volwaardige, meerlagige houtsingel. Hiermee wordt aangesloten bij de landschappelijke karakteristieken van het buitengebied van de gemeente Land van Cuijk. De aanwezigheid van hagen, solitaire bomen en struweelstructuren draagt bij aan de kwaliteitsverbetering van het landschap en zorgt ervoor dat de ontwikkeling op een zorgvuldige wijze landschappelijk wordt ingepast.

De struweelsingel vormt een leefgebied voor de doelsoort bosspitsmuis.

De gewone bosspitsmuis komt in allerlei soorten graslanden en bossen voor, zolang er een bodembedekkende vegetatie aanwezig is. Hij is vooral te vinden in hoog gras, varenbossen, heggen en struwelen, maar ook in akkers, bermen, heide, duinen, rietvelden, parken en tuinen.¹

Ook vormen de gronden een geschikt leefgebied voor de oranje zandoogje. Het Oranje zandoogje komt voor in allerlei graslanden of wegbermen met een vrij hoge vegetatie.

De houtsingel wordt aangeplant cq. versterkt in vier rijen met een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. Hierbij wordt een 'zoom-mantel-kern'-opbouw toegepast om een robuuste en ecologisch waardevolle structuur te realiseren.

1. Zoom (Buitenste Laag)

De buitenste rij van de houtsingel bestaat uit laagblijvende struiken en kruidachtige beplanting. Dit zorgt voor een zachte overgang naar het omliggende landschap en biedt beschutting en voedsel voor insecten en kleine dieren. De zoom wordt samengesteld uit minimaal tien verschillende soorten, waarvan ten minste twee bladhoudend zijn.

2. Mantel (Middellaag)

Direct achter de zoom wordt een laag van middelhoge struiken aangeplant. Deze struiken vormen een dichte structuur die extra beschutting biedt voor vogels en kleine zoogdieren. De mantel bevat eveneens minimaal tien soorten, waaronder minstens twee bladhoudende soorten. Inheemse soorten zoals meidoorn, sleedoorn en hazelaar worden toegepast om de ecologische waarde te versterken.

3. Kern (Binnenste Laag)

In het midden van de houtsingel worden bomen aangeplant. Dit zorgt voor hoogte en structuur binnen de houtsingel en versterkt het landschappelijke karakter. Geschikte boomsoorten zijn eik, es, iep en winterlinde.

¹ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-bosspitsmuis>

De aanleg van een natuurlijke poel op het perceel Papenvoortsesteeg 6 draagt bij aan de versterking van het landschap en de biodiversiteit. Het perceel grenst aan de Tovensch Beek, waar een ecologische verbindingszone (EVZ) is voorzien. Door de poel landschappelijk in te passen, ontstaat een robuustere schakel binnen dit groen-blauwe netwerk.

De poel wordt organisch vormgegeven met flauwe oevers en variatie in diepte, waardoor ruimte ontstaat voor moeras- en oevervegetatie. Een kruidenkraag vormt de overgang naar het omliggende agrarisch landschap.

De inrichting richt zich op inheemse soorten zoals gele lis, watermunt en zwanenbloem, aangevuld met struweelranden. Hiermee ontstaat een gevarieerd leefgebied voor onder meer amfibieën (waaronder boomkikker), libellen, ijsvogels en vleermuizen. Daarnaast fungeert de vijver als waterbuffer en draagt deze bij aan de klimaatadaptatie van het gebied.

Door de natuurlijke vormgeving, de aansluiting op de EVZ en het gebruik van streekeigen beplanting sluit de vijver aan bij de landschappelijke en ecologische doelstellingen van de Natuurvisie Land van Cuijk 2024-2030.

De inrichting van het perceel Papenvoortsesteeg 6 is afgestemd op de versterking van de ecologische voorwaarden van de volgende ambassadeursoorten, zoals opgenomen in de Natuurvisie Land van Cuijk voor het functiegebied 'landelijk gebied':

Ambassadeursoort	Ecologische vereisten	Relevante inrichtingsmaatregel(en)
Bospitsmuis	Dichte bodembedekkende vegetatie, struweelranden, ruigten en hoge kruiden, overgang open-besloten	Aanleg struweelsingel in zoom-mantel-kernopbouw. Variatie in structuur en gelaagdheid biedt schuil- en foerageerplekken.
Patrijs	Halfopen landschap, lage kruidenvegetatie, dekking (struwelen), rust, zanderige bodem	Beukenhagen voor dekking; kruidenrijke randen mogelijk maken door extensief maaibeheer van zoomvegetatie.
Vinpootsalamander	Vochtig, kleinschalig landschap met poelen, schaduwrijke zones, strooisellaag en dekking	Schaduw en vochtige microklimaten in houtsingel; eventueel uitbreiding met poel of natte greppel gewenst.

Oranje zandoogje	Graslanden met hogere vegetatie, bloemrijk, weinig verstoring	Zoom van struweelsingel met hoge, bloemrijke kruiden biedt nectar en voortplantingsmogelijkheden.
Klein roetbij	Bloemrijke vegetatie (o.a. schermbloemigen), open zandige plekken, nestgelegenheid in bodem	Kruidenrijke zones in zoom met open plekken, beheer gericht op afwisseling en bloei over het seizoen.
Boomkikker	Heldere, visarme vijvers en poelen met zonbeschenen oeverzones; nabijgelegen struiken voor zang- en schuilplaatsen	Aanleg vijver met flauwe oevers en zonbeschenen taluds; moerasvegetatie en aangrenzend struweel (meidoorn, sleedoorn).
Oranjetipje (vlinder)	Vochtige graslanden, ruigten en oeverzones met waardplanten zoals pinksterbloem en look-zonder-look	Inzaaien van pinksterbloem en look-zonder-look in kruidenzone rond de vijver; extensief maaibeheer.

Toelichting:

- De **struweelsingel** met zoom-mantel-kern biedt een gelaagde structuur die geschikt is voor meerdere soorten tegelijk. De zoom biedt bloeiende kruiden voor insecten, de mantel voor vogels en dekking, de kern voor schaduw en beschutting.
- De **beukenhaag** aan het voorerf biedt dekking en onderbroken zichtlijnen die rust creëren voor gevoelige soorten zoals patrijs.
- De aanwezigheid van **kruidenrijke vegetatie** (mits juist beheerd: gefaseerd maaien, niet bemesten) is essentieel voor insecten zoals klein roetbij en oranje zandoogje.
- Een eventuele **aanvullende maatregel** zoals het aanleggen van een kleine poel of plas-draszone aan de oostzijde (in de overgang naar de Tovensch Beek) vergroot de geschiktheid voor de vinpootsalamander.

Beheermaatregelen (essentieel voor werking):

- Gefaseerd maaien van zoomvegetatie (2x per jaar), gefaseerd snoeien van struweel en houtsingel.
- Geen gebruik van kunstmest of chemische middelen.

- Monitoring van beplanting en geleidelijke bijsturing op biodiversiteit (bijvoorbeeld via flora-inventarisaties).

SOORTENLIJST BEPLANTING

Aantal	Nederlandse naam	Latijnse naam	Maat	Bijzonderheden
Beukenhagen (100 m¹) nieuw)				
550 st	Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	Bestaand	Beplantingswijze: 1-rijig, 5 stuks per m¹ Onderhoud en beheer: - Tweemaal per jaar snoeien - Haagvoet onkruid vrij houden

Aantal	Nederlandse naam	Latijnse naam	Maat	Bijzonderheden
Solitaire boom (1 stuks)				
1 st.	Peer	<i>Pyrus communis</i>	Bestaand	Beplantingswijze: - solitair Onderhoud en beheer: - De bomen mogen zoveel mogelijk vrij uitgroeien. Indien noodzakelijk kan snoei toegepast worden. Na het snoeien beslaat de kroonhoogte minimaal 50% van de hoogte van de boom;

Struweelbeplanting

Onderhoud en beheer:

- Boomvormers opkronen tot goothoogte, indien nodig
- Periodiek dunnen en snoeien overhangende takken gedurende het gehele jaar;
- Dunnen deel van het boscomplex elke 3 á 5 jaar (afwisselend)
- Dunningswerkzaamheden en het eventueel terugzetten van beplanting verrichten in de periode tussen 1 oktober en 15 maart

Langzame groeiers sparen en snoeien indien noodzakelijk

Ontwerp & inpassing natuurlijke poel

Aan de oostzijde van het terrein wordt een natuurlijke poel met een oppervlakte van circa 500 m² gerealiseerd. Rondom de poel wordt een struweelzone van circa 120 m² aangelegd. Deze struweelzone dient als overgang tussen de open waterpartij en het omringende landschap en draagt bij aan de biodiversiteit en landschappelijke inpassing van het perceel.

Het struweel bestaat uit inheemse soorten die van nature voorkomen op vochtige en halfvochtige gronden. Er wordt gewerkt met een gevarieerde opbouw: aan de buitenzijde vooral lagere struiken en aan de binnenzijde (meer naar het open water toe) soorten die tegen vocht kunnen. Dit zorgt voor structuur, dekking en voedsel voor diverse diersoorten, waaronder amfibieën, insecten en vogels.

Vorm en situering

- **Vijver:** organische vorm met variatie in diepte (0,3 – 1,7 m).
- **Oevers:** flauwe taluds aan zuid- en westzijde (1:4 tot 1:6), deels steilere kanten aan noordzijde voor vogels.
- **Ligging:** nabij de oostelijke perceelsgrens, in aansluiting op de Tovensche Beek en de voorziene EVZ-zone.

Beplantingszones

1. **Kruidenrijke randzone**
 - Breedte: **5 meter** rondom de vijver.
 - Soorten: margriet (*Leucanthemum vulgare*), knoopkruid (*Centaurea jacea*), pinksterbloem (*Cardamine pratensis*), groot streepzaad (*Crepis biennis*).
2. **Struweel- en bosrandzone**
 - Aan de zuidwestzijde van de vijver.
 - Soorten: meidoorn (*Crataegus monogyna*), veldesdoorn (*Acer campestre*), sleedoorn (*Prunus spinosa*), hondsroos (*Rosa canina*).

Beheer en onderhoud

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. De waterdiepte van de diepste delen van de poel is minimaal 0,5 m in de periode tussen 1 oktober en 1 april.
- Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan
- De poel wordt niet gebruikt voor hemelwateropvang van daken en erven.
- Maaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Er vindt geen wateronttrekking plaats, behalve ten behoeve van het drenken van vee op aangrenzende percelen.

Struweel 120 m² bij natuurlijke poel

- Oppervlakte struweel: 120 m²
- Plantdichtheid: ±1 plant / 1,5–2 m²
- Totaal aantal planten: ±65 stuks

Soort	Aantal (indicatief)	Standplaats (droger/natter)
Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>)	10 stuks	Halfvochtig/nat
Hondsroos (<i>Rosa canina</i>)	10 stuks	Droger deel / overgang
Sporkehout (<i>Rhamnus frangula</i>)	10 stuks	Halfvochtig/nat
Wilde kardinaalsmuts (<i>Euonymus europaeus</i>)	8 stuks	Droger deel
Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>)	6 stuks	Achterrand (droger)
Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)	6 stuks	Natste zone (rand poel)
Wilgenstruiken (<i>Salix cinerea/caprea</i>)	8 stuks	Natste zone (rand poel)
Gewone vlier (<i>Sambucus nigra</i>)	7 stuks	Achterrand (droger)

- Plant in groepen van 3–5 per soort om een natuurlijk beeld te creëren.
- soorten die vochtminnend zijn (zwarte els, wilgen, sporkehout) het dichtst bij het water.
- soorten die droger verdragen (hazelaar, hondsroos, wilde kardinaalsmuts) aan de buitenrand.

bestaande houtsingel
(opwaarderen tot volwaardige houtsingel)
breedte: 6 m;
diverse soorten bomen en struikvormers
de singel bestaat uit 4 rijen beplanting
opbouw buitenzijde struweel met in het midden boomvormers
(zoom, mantel, kernopbouw)
(aangeduid als landschapselement)

Papenvoortsesteeg

nieuwe haag
(beuk; lengte: 85 m)

nieuwe haag
(beuk; lengte: 25 m)

bedrijfsgebouw

Bedrijfswooning

parkeren

bestaande peer

erfverharding

parkeren

gesloopte
bebouwing

parkeren

gesloopte
bebouwing

bedrijfsgebouw

bedrijfsgebouw

bedrijfsgebouw

natuurlijke poel
met kruidenzoom
(oppervlakte 500 m²)
en struweelbeplanting
(oppervlakte)

bestaande bomenrij
(zomereik; 10 stuks)
(beekbegeleid)

Tovensche Beek
(ecologische verbindingssone)

bedrijfsbestemming
(6.120 m²)

Omzetten gronden
agrarisch naar natuur
(gronden worden
overgedragen naar het
waterschap)

Agron Advies BV
Pastoor van Schijndelstraat 33a
5469PS Boerdonk
www.agronadvies.nl

Landschappelijk inpassingsplan Papenvoortsesteeg 6 Rijkevoort-De Walsert

Formaat tekening: A4
Schaal 1 : 1.000

d.d. 05-03-2026 versie 06